

OBSAH

O ČESKÉM JAZYCE	1
Jazykové příručky	1
ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	2
Hlásky	2
Slabika a slovo	3
Věta	3
VÝZNAMY SLOV	4
Slovo, sousloví, slovní zásoba	4
Slova plnovýznamová a neplnovýznamová	4
Slova jednoznačná a mnohoznačná	5
Slova souzvučná – homonyma	5
Slova souznačná – synonyma	5
Slova protikladná – antonyma	5
Slova významem nadřazená a podřazená – slova souřadná	6
Slova bez citového zabarvení a slova citově zabarvená	6
Odborné názvy – termíny	6
Slohové rozvrstvení slov	6
TVOŘENÍ SLOV	7
Způsoby obohacování slovní zásoby	7
Způsoby tvoření slov	7
1. Tvoření slov odvozováním	7
2. Tvoření slov skládáním	8
3. Tvoření slov zkracováním	8
Stavba slova	9
Využití stavby slova	9
TVAROSLOVÍ	10
Přehled slovních druhů	10
Slova ohebná	10
Slova neohebná	10
Algoritmus pro určování slovních druhů	11
PODSTATNÁ JMÉNA	12
Druhy podstatných jmen	12
Mluvnické významy podstatných jmen	12
Vzory podstatných jmen	13
Pravidla pro psaní -i/í-, -y v koncovkách podstatných jmen	13
Skloňování podstatných jmen	14
Skloňování podstatných jmen <i>oči, uši, ruce, nohy, ramena, kolena</i> ...	15
Odchytky ve tvarech některých podstatných jmen rodu mužského a ženského	15

Pravopis vlastních jmen	16
Jednoslovná vlastní jména	16
Víceslovná (souslovná) vlastní jména	17
Pravopis přídavných jmen utvořených od jmen vlastních	17
Výslovnost, pravopis a skloňování slov přejatých (obecných)	18
I. Výslovnost slov přejatých (některá pravidla)	18
II. Pravopis slov přejatých (některá pravidla)	18
III. Skloňování slov přejatých	19
Skloňování některých podstatných jmen přejatých obecných	20
Skloňování některých přejatých jmen vlastních	20
PŘÍDAVNÁ JMÉNA	21
Mluvnické významy přídavných jmen	21
Druhy a vzory přídavných jmen	21
Tvoření přídavných jmen přivlastňovacích	21
Jmenné tvary přídavných jmen tvrdých	22
Stupňování přídavných jmen	22
Pravidla pro psaní -i/í-, -y/ý- v koncovkách přídavných jmen	22
Skloňování přídavných jmen	23
ZÁJMENA	24
Druhy zájmen podle jejich významu	24
Zájmena rodová a bezrodá	24
Přehled skloňování zájmen	25
A. Skloňování zájmen bezrodých – <i>já, ty, se, my, vy</i>	25
B. Skloňování zájmen rodových	26
Zájmena nesklonná	28
Užití zájmen <i>jejich – jejich</i>	28
ČÍSLOVKY	29
Druhy číslovek	29
Pravopis psaní tečky za číslovkami	30
Tvar počítaného předmětu po číslovkách	30
Skloňování číslovek	30
SLOVESA	33
Druhy sloves podle jejich významu	33
Slovesné tvary určité a neurčité	34
Slovesné tvary jednoduché a složené	34
Mluvnické významy sloves	34
Slovesná osoba	35
Číslo sloves	35
Slovesný způsob	35

Slovesný čas.....	36	PŘÍVLASTEK.....	54
Slovesný rod.....	36	Funkce přívlastku ve větě.....	54
Slovesný vid.....	37	Přívlastek shodný a neshodný.....	54
Přechodníky	37	Přívlastek holý – rozvitý – několikanásobný – postupně rozvíjející.....	55
Slovesné třídy a vzory – časování sloves	38	Přívlastek těsný a volný.....	55
Algoritmus pro zařazování sloves do slovesných tříd.....	38	DOPLŇEK	56
Časování sloves skupiny A (I., II. a III. třída).....	38	Funkce doplňku ve větě.....	56
Časování sloves skupin B (IV. třída), C (V. třída).....	39	Vyjádření doplňku.....	56
Pravopis měkkého -i/- v koncovkách (zakončení) sloves.....	39	Doplňek holý – rozvitý – několikanásobný.....	56
Přehled časování sloves	40	Vztahy mezi větnými členy	57
I. Časování sloves v rodě činném (sloveso <i>číst</i>).....	40	Významové vztahy mezi větnými členy	58
II. Časování sloves v rodě trpném (sloveso <i>být připraven</i>).....	40	SOUVĚTÍ – VĚTY V SOUVĚTÍ	59
Časování nepravidelných sloves <i>být</i> a <i>vědět</i>	41	Věta hlavní a věta vedlejší – věta řídící a věta závislá	59
PŘÍSLOVCE	42	Souvětí a věty v souvětí	60
Druhy příslovcí podle jejich významu.....	42	DRUHY VĚT VEDLEJŠÍCH	61
Tvoření příslovcí.....	42	Vedlejší věta podmětná.....	61
Stupňování příslovcí.....	43	Vedlejší věta přísudková.....	62
PŘEDLOŽKY	43	Vedlejší věta předmětná.....	62
SPOJKY	44	Vedlejší věty příslovečné.....	62
ČÁSTICE	44	Druhy vedlejších vět příslovečných.....	63
CITOSLOVCE	44	Vedlejší věta přívlastková.....	64
SKLADBA	45	Vedlejší věta doplňková.....	64
Věta – větné členy	45	SOUVĚTÍ	65
Algoritmus pro určování rozvíjejících větných členů	46	I. Souvětí podřadné.....	65
Přehled rozvíjejících větných členů	47	II. Souvětí souřadné.....	66
PŘÍSUDEK	48	Významové poměry mezi větami ve vztahu souřadnosti	67
Funkce přísudku ve větě.....	48	JAZYKOVÝ PROJEV – VÝPOVĚĎ	68
Druhy přísudku podle způsobu jeho vyjádření.....	48	VĚTA	68
Přísudek holý – rozvitý – několikanásobný.....	49	Druhy vět podle postoje mluvčího.....	69
PODMĚT	50	VĚTA DVOJČLENNÁ – VĚTA JEDNOČLENNÁ – VĚTNÝ EKVIVALENT ...	70
Funkce podmětu ve větě.....	50	ODCHYLKY OD PRAVIDELNÉ VĚTNÉ STAVBY;	
Vyjádření podmětu.....	50	VSUVKA – OSLOVENÍ – CITOSLOVCE	71
Podmět holý – rozvitý – několikanásobný.....	50	ZÁPOR	71
PŘEDMĚT	51	PRAVOPIS -i/-, -y/- PO OBOJETNÝCH SOUHLÁSKÁCH	72
Funkce předmětu ve větě.....	51	Vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná.....	73
Vyjádření předmětu.....	51	Pravopis -i/-, -y v koncovkách pádových – podstatná jména.....	74
Předmět holý – rozvitý – několikanásobný.....	51	Pravopis -i/-, -y/- v koncovkách pádových – přídavná jména.....	75
PŘÍSLOVEČNÉ URČENÍ	52	Pravopis -i/-, -y/- v koncovkách pádových – zájmena a číslovky.....	76
Funkce příslovečného určení ve větě.....	52	Pravopis zakončení a koncovek osobních – slovesa.....	77
Vyjádření příslovečného určení.....	52	PSANÍ -y/- PO SOUHLÁSKÁCH TVRDÝCH	
Druhy příslovečného určení.....	53	A -i/- PO SOUHLÁSKÁCH MĚKKÝCH	78
Příslovečné určení holé – rozvité – několikanásobné.....	53		

SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM	78	ZÁKLADNÍ SLOHOVÉ ÚTVARY	90
Mluvnická životnost × biologická živost některých jmen		Vypravování	90
v podmětu – koncovky přičestí minulého	78	Výklad	90
Mluvnická shoda a shoda podle smyslu	79	Popis	91
Přísudek v postavení před podmětem několikanásobným	79	Úvaha – esej	91
Podmět několikanásobný s předložkou s	80	Vypravování	92
PSANÍ Ú – Ů	80	Schéma osnovy vypravování	92
PSANÍ SLOV S PŘÍPONAMI -ný, -ní; -ský	80	Jazykové prostředky typické pro vypravování	92
Přípony -ný, -ní	80	Výklad	93
Přípona -ský	80	Schéma osnovy výkladu	93
PSANÍ PŘEDPON	81	Jazykové prostředky typické pro výklad	93
Předpony nad-, pod-, před-, od-; roz-, bez-, vz-	81	Popis statický – popis dynamický	94
Předpona s-/se-	81	Schéma osnovy popisu statického	94
Předpona z-/ze-	81	Schéma osnovy popisu dynamického	94
Předpony ob-, v-	81	Jazykové prostředky typické pro popis	94
Předpona vy-/vý-	81	Schéma osnovy charakteristiky	94
SKUPINY OBSAHUJÍCÍ -ě- nebo -je-	82	Úvaha – esej	95
Skupiny -bje-, -vje-; -bě-, -vě-; -pě-, -fě-	82	Schéma osnovy úvahy	95
Skupiny -mě-; -mně-	82	Jazykové prostředky typické pro úvahu	95
PRAVIDLA PRO PSANÍ ČÁRKY VE VĚTĚ JEDNODUCHÉ	82	Schéma osnovy mluveného referátu na odborné téma – odborné prezentace	95
PRAVIDLA PRO PSANÍ ČÁRKY V SOUVĚTÍ	83	Některé informační slohové útvary	96
ŘEČ PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ	83	Životopis – CV	96
KONTROLA PSANÝCH TEXTŮ	84	ROZDÍLY MEZI MLUVENÝMI A PSANÝMI PROJEVY	97
JAZYKOVÁ KOMUNIKACE A SLOH (STYL)	85	PŘIJÍMÁNÍ JAZYKOVÉHO PROJEVU posluchačem či čtenářem	98
Jazykové prostředky	85	VEŘEJNÝ ŘEČNICKÝ PROJEV (přímý či nepřímý kontakt s posluchači)	98
SLOHOTVORNÍ ČINITELE	86	SLOVNÍČEK PUBLICISTICKÝCH TERMÍNŮ	99
SLOHOVÉ POSTUPY	87	SLOVNÍČEK POJMŮ	101
ZÁKLADNÍ FUNKČNÍ STYLY	88	SLOVNÍČEK LATINSKÝCH NÁZVŮ	103
Styl prostěsdělovací (běžně dorozumívací)	88	VĚCNÝ REJSTŘÍK	105
Styl odborný	88	Seznam literatury	110
Styl publicistický	89		
Styl umělecký	89		